

Polska psychiatria w kryzysie: Prezydium NRL wzywa do działania

APEL Nr 15/25/P-IX

PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ

z dnia 17 października 2025 r.

w sprawie poprawy funkcjonowania opieki psychiatrycznej i warunków kształcenia lekarzy psychiatrów

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej apeluje do Ministra Zdrowia i władz państwowych o wprowadzenie zmian mających na celu niezwłoczną i realną poprawę jakości opieki zdrowotnej nad pacjentami placówek świadczących całodobowe i samodzielne usługi z zakresu psychiatrii oraz zapewnienia prawidłowych warunków dla kształcenia lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie psychiatrii, jak również o stałe monitorowanie przestrzegania obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Samorząd lekarski domaga się, aby warunki pracy lekarzy specjalistów oraz lekarzy w trakcie specjalizacji kształcących się w szpitalach psychiatrycznych, zwłaszcza w zakresie odbywania dyżurów, nie stwarzały zagrożenia dla bezpieczeństwa pacjentów oraz samych lekarzy. Wymaga to, aby władze publiczne skierowały swoją uwagę na problemy polskiej psychiatrii i podjęły trud wprowadzenia zmian, które będą służyły bezpieczeństwu pacjentów.

Za zasadny należy uznać postulat ustalenia w przepisach prawa powszechnie obowiązującego maksymalnej liczby łóżek, nad którymi opiekę sprawują lekarze specjaliści lub lekarze w trakcie specjalizacji podczas dyżuru całodobowego. Konieczne jest także zapewnienie przestrzegania ustalonej w ten sposób normy.

Dla bezpieczeństwa pacjentów konieczne jest także przyjęcie zasady, że lekarze, w tym lekarze w trakcie specjalizacji, nie mogą pełnić jednocześnie dyżuru na więcej niż jednym oddziale, w szczególności, jeżeli na którymkolwiek z tych oddziałów są dokonywane przyjęcia pacjentów w trybie ostrodyżurowym.

Za wymóg konieczny dla podmiotów udzielających całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie psychiatrii należy uznać posiadanie – w ramach zasobów własnych lub poprzez podwykonawców – realnego i niezakłóconego dostępu do badań diagnostycznych (laboratoryjnych i obrazowych) oraz niezbędnych konsultacji specjalistycznych przez całą dobę. Podmiot taki powinien również dysponować co najmniej jednym kardiomonitorem na oddział. Spełnienie powyższych warunków powinno być niezbędne dla uzyskania finansowania ze środków publicznych takiej placówki.

Zapewnienie prawidłowej opieki nad pacjentem wymaga, aby w szpitalu, w którym dyżurują lekarze w trakcie szkolenia specjalizacyjnego, był faktycznie dostępny lekarz specjalista w celu sprawowania nadzoru klinicznego, konsultowania badań, zleceń i procesu terapeutycznego.

Konieczne jest również zapewnienie mechanizmów nadzoru nad realizacją programu specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, tak aby w placówkach akredytowanych do szkolenia specjalizacyjnego program specjalizacji był realizowany w sposób prawidłowy i pełny. Właściwe kształcenie kadr medycznych jest jedyną gwarancją utrzymania w przyszłości odpowiedniego poziomu opieki nad pacjentem i jakości leczenia.

Należy ponadto dokonać rzeczowej analizy programu specjalizacji w dziedzinie psychiatrii i

dostosować go do aktualnej struktury świadczeń w tej dziedzinie medycyny. Program specjalizacji musi zapewniać zarówno bezpieczeństwo pacjentom, jak i wysoką jakość szkolenia kształcącym się lekarzom.

Samorząd lekarski zwraca uwagę, że prawidłowe funkcjonowanie placówek udzielających świadczeń całodobowych z zakresu opieki psychiatrycznej nie jest możliwe bez ich finansowania na właściwym poziomie. Wiele wad organizacyjnych i kadrowych w opiece psychiatrycznej jest prostym wynikiem niedostatecznej ilości środków finansowych przeznaczonych na ten cel przez publicznego płatnika.

Podzielając obawy i zastrzeżenia zgłaszane przez Porozumienie Rezydentów OZZL, Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej oczekuje od władz publicznych pilnej, rzeczowej analizy zgłoszonych problemów i podjęcia działań, które poprawią jakość opieki zdrowotnej nad pacjentami w placówkach psychiatrycznych oraz zapewnią właściwe przygotowanie przyszłych lekarzy psychiatrów do samodzielnej pracy.

